

Nr 5.

Ankom till Riksdagens kansli den 2 maj 1911 kl. 4 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel, innefattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet.
(1:a Afd.)

Ordinarie anslag.

Departementet och öfverstyrelsen.

Marinförvaltningen.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari innevarande år aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har, under åberopande af det propositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 13 i samma månad, Kungl. Maj:t under femte hufvudtiteln i punkten 1 föreslagit Riksdagen att godkänna sådan ändring i den år 1908 för marinförvaltningens vaktmästare fastställda aflöningsstat, att förste vaktmästarens lön förklaras kunna efter 5 år höjas med 100 kronor samt en hvar annan vaktmästares lön ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifna aflöningsförhöjningar bestämmanahanda villkor som för tillträde till förut medgifven sådan förhöjning blifvit stadgade.

Marinförvaltningen.
[1.*]]

Departementschefens anförande till statsrådsprotokollet i detta ärende återfinnes å sid. 11—12 af nämnda protokoll.

*) Hänvisar till punkt i Kungl. Maj:ts proposition.

Hvad Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit finner utskottet stå i öfverensstämmelse med förut af Riksdagen fattade beslut och får därför tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer sålunda,

att Riksdagen må godkänna sådan ändring i den år 1908 för marinförvaltningens vaktmästare fastställda aflöningsstat, att förste vaktmästarens lön förklaras kunna efter 5 år höjas med 100 kronor samt en hvar annan vaktmästares lön ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifna aflöningsförhöjningar bestämma enahanda villkor som för tillträde till förut medgifven sådan förhöjning blifvit stadgade.

Flottan.

Aflöning för flottans kårer och stater.

Aflöning för
flottans kårer
och stater.

2:o) Kungl. Maj:t har vidare i punkt 2 af femte hufvudtiteln föreslagit Riksdagen

[2.]

att godkänna stater för flottans officerskår, för reservofficerare under repetitionsöfning vid flottan för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår samt å dagaflöning till officerare och underofficerare vid flottan äfvensom för marinintendenturkåren och för reservmarinintendentsaspiranter af den lydelse, bilagorna nr 2—8 vid ofvan nämnda statsrådsprotokoll utvisa;

att i riksstaten för år 1912 från reservationsanslaget till repetitionsöfningar för reservunderofficerare vid flottan öfverföra 9,500 kronor till anslaget till aflöning för flottans kårer och stater;

att, med godkännande af förordad uteslutning af stat för marinintendenturkåren i flottans reserv och minskning i anvisningen för reserv- och indragningsstaterna samt båtsmanskompanierna, i riksstaten för år 1912 höja anslaget till aflöning för flottans kårer och stater med, förutom nämnda öfverföring, 73,372 kronor;

samt att följaktligen i riksstaten för år 1912 upptaga anslaget till aflöning för flottans kårer och stater, nu 5,725,947 kronor, med ett belopp af 5,808,819 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 13—41 i statsrådsprotokollet.

I en den 10 mars 1911 aflåten proposition (nr 127) har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att godkänna ny aflöningsstat för marinläkarkåren, slutande å ett belopp af 144,385 kronor, äfvensom att för tillämpning af omförmälda aflöningsstat höja anslaget till aflöning för flottans kårer och stater med 23,800 kronor utöfver förenämnda belopp å 82,872 kronor eller till 5,832,619 kronor.

Beträffande departementschefens, i statsrådsprotokollet intagna beräkningar skulle medelsbehofvet under anslagstiteln aflöning för flottans kårer och stater år 1912 blifva följande:

	För 1911 af Riksdagen anvisadt.	För 1912 beräknadt behof.	Ökning.	Minskning.
Officerskåren	708,180	713,400	5,220	—
Reservofficerare under repetitionsöfning, förslagsvis	—	10,500	10,500	—
Reservofficersaspiranter	26,700	26,700	—	—
Underofficerskåren	815,130	826,260	11,130	—
Sjömanskåren	2,279,504	2,297,347	17,843	—
Skeppsgossekåren	34,767 50	34,767 50	—	—
Mariningenjörkåren	231,295	231,295	—	—
Marinintendenturkåren	275,469 50	299,869 50	24,400	—
D:o i flottans reserv	4,285	—	—	4,285
Reservmarinintendentsaspiranter	—	4,005	4,005	—
Ecklesiastikstaten	8,900	8,900	—	—
Marinläkarkåren	120,585	120,585	—	—
Poliskåren	75,700	75,700	—	—
Inkvarteringsbidrag för officerare och underofficerare, förslagsvis	274,820	278,260	3,440	—
Reserv- och indragningsstater samt båtsmanskompanierna, förslagsvis	15,616 32	15,376 32	—	240
Dagaflöning till officerare och underofficerare, förslagsvis	854,994 25	865,853 —	10,858 75	—
I riksstaten afrundadt med	— 43	— 68	— 25	—
Summa kronor	5,725,947	5,808,819	87,397	4,525

Den enligt dessa beräkningar erforderliga ökningen utöfver för år 1911 anvisadt belopp uppgår således till 22,872 kronor.

¹⁾ Däraf 9,500 kronor öfverflyttning från reservationsanslaget till repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan.

Utskottets
yttrande.

Beträffande åtskilliga ordinarie anslag under femte hufvudtiteln, däribland det nu förevarande, har Kungl. Maj:t föreslagit, att vissa belopp skulle till eller från andra anslag öfverflyttas. En sammanställning af dessa förslag bifogas vid detta utlåtande (Bil. a). Enligt hvad departementschefens utredning i ämnet (se sid. 2—11 af statsrådsprotokollet) gifver vid handen, grunda sig berörda förslag på af särskilda sakkunniga gjorda framställningar beträffande reformer inom flottans räkenskapsväsen; och har utskottet funnit sig böra tillstyrka desamma. Utskottet har därför såväl i fråga om detta som öfriga anslag, hvilka af nämnda öfverflyttningar beröras, vid utförande af anslagens belopp iakttagit hvad Kungl. Maj:t i nämnda afseende föreslagit. Hvad det nu ifrågavarande anslaget beträffar bör till detsamma enligt Kungl. Maj:ts förslag öfverföras 9,500 kronor från reservationsanslaget till repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan.

I förevarande punkt har Kungl. Maj:t beträffande *flottans officerskår* föreslagit en ökning af staten med 3 löjtnants- och 1 underlöjtnantsbeställning. Utan att vilja uttala sig om de beräkningsgrunder i fråga om officersbehovet vid flottan, som departementschefen framlagt, har utskottet, då skäl synas föreligga för den ökning af staten, som nu blifvit begärd, ansett sig böra tillstyrka densamma.

Vidkommande *underofficerskåren* föreslår Kungl. Maj:t en ökning i staten med 9 nya beställningar. Häremot har utskottet intet att erinra.

Den föreslagna ökningen af anvisningen för *sjömanskåren* afser en omläggning af antalet löner i de olika lönegraderna enligt följande tablå:

	Enligt stat för år 1911.	Enligt Kungl. Maj:ts förslag.
1:a lönegraden	657 man	666 man
2:a »	1,294 »	1,365 »
3:e »	769 »	1,071 »
3:e och 4:e » (6 månader i hvardera)	683 »	— »
4:e »	597 »	898 »
	Summa 4,000 man	4,000 man

Hvad sålunda föreslagits rörande *sjömanskåren* får utskottet tillstyrka.

Beträffande *marinintendenturkåren* har Kungl. Maj:t ansett, att numrären inom kårens olika grader bör förändras på följande sätt:

	Enligt stat för år 1911.	Enligt Kungl. Maj:ts förslag.
marinöfverintendent och chef	1	1
förste marinintendenter	3	3
marinintendenter af 1:a graden, 1:a löneklassen	15	20
» » » » 2:a »	7	10
» » 2:a »	22	25
marinunderintendenter	23	12
	Summa 71	71

Detta förslag, som är grundadt på en af särskilda sakkunniga gjord utredning, finner utskottet vara välbetänkt och får därför förorda detsamma.

I samband härmed vill utskottet uttala, att utskottet icke har något att erinra emot hvad departementschefen anfört i fråga om anställande af extra biträden å räkenskapskontoren och sättet för dessas aflönande, under förutsättning likväl, att de afsedda anordningarna icke blifva af stadigvarande natur utan endast komma att gälla den tid, då räkenskapskontoren äro under ombildning.

På grund af hvad sålunda anförts och då utskottet ansett sig böra biträda jämväl hvad Kungl. Maj:t i öfrigt under punkt 2 af femte hufvudtiteln föreslagit beträffande särskilda till detta anslag hörande utgiftsposter, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må

a) godkänna stater för flottans officerskår, för reservofficerare under repetitionsöfning vid flottan, för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår samt å dagaföning till officerare och underofficerare vid flottan äfvensom för marinintendenturkåren och för reservmarinintendentsaspiranter af den lydelse, bilagorna n:r 2—8 vid statsrådsprotokollet öfver sjöförvarsärenden den 13 januari 1911 utvisa;

b) i riksstaten för år 1912 från reservationsanslaget till repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan öfverföra 9,500 kronor till anslaget till aflönning för flottans kårer och stater;

c) med godkännande af förordad utslutning af stat för marinintendenturkåren i flottans reserv och minskning i anvisningen för reserv- och indragnings-

staterna samt båtsmanskompanierna, i riksstaten för år 1912 höja anslaget till aflöning för flottans kårer och stater med, förutom nämnda öfverföring, 73,372 kronor.

Öfver Kungl. Maj:ts ofvannämnda proposition n:r 127 kommer utskottet att i särskildt utlåtande yttra sig; och skall utskottet i samband därmed framställa förslag i fråga om det belopp, till hvilket anslaget till aflöning för flottans kårer och stater bör i riksstaten för år 1912 uppföras, hvilket utskottet skolat

d) för Riksdagen anmäla.

Naturaunderhåll åt personal vid flottan.

Naturaunderhåll åt personal vid flottan.

[3.]

3:o) I punkt 3 af femte hufvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att i riksstaten för år 1912 från förslagsanslaget till sjöbeväringsens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför öfverföra 386,750 kronor till förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan och jämväl därutöfver höja sistnämnda anslag med 124,820 kronor samt följaktligen i riksstaten för år 1912 uppföra förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan, nu 1,191,460 kronor, med ett belopp af 1,703,030 kronor.

Beträffande den af departementschefen i ämnet lämnade utredningen hänvisas till sid. 44—52 af statsrådsprotokollet.

I fråga om den föreslagna öfverflyttningen af ett belopp om 386,750 kronor från annat anslag till det nu ifrågavarande får utskottet åberopa hvad utskottet i punkt 2:o här ofvan yttrat beträffande de af Kungl. Maj:t ifrågasatta öfverflyttningarna mellan vissa ordinarie anslag.

Den höjning af förevarande anslag utöfver nyssnämnda öfverföring, som Kungl. Maj:t begärt, fördelas å följande poster:

ökning af det beräknade priset per portion i land med 2,2 öre i samband med införande af ny spisordning för manskap vid tjänstgöring i land.....	kr.	30,000: —
särskild ersättning åt uppbördsmän vid vissa flottans matinrättningar i land.....	»	1,120: —
med anledning af den under punkt 2 föreslagna ökningen af underofficerskåren.....	»	2,250: —
ökning af naturaunderhållsanslaget för de värnpliktiga	»	91,450: —

Summa kr. 124,820: —

Hvad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit har icke föranledt någon erinran från utskottets sida. Hvad särskildt beträffar den ifrågasatta ersättningen åt uppborädsmän vid vissa matinrättningar har marinförvaltningen omnämnt, att reglementet förutsatte, att proviantupplag i allmänhet icke skulle finnas vid matinrättningarna, men att sådant på flera platser ej kunde undvikas samt att det syntes för att nedbringa underhållskostnaderna för framtiden blifva nödvändigt att vid matinrättningarna hålla smärre proviantförråd. Utskottet delar denna uppfattning och finner det såväl på grund af det ökade arbete, hvilket proviantförråden medföra, som med hänsyn till uppborädsmännens åligganden i öfrigt vara skäligt, att en särskild ersättning varder dem tilldelad.

Med anledning af hvad utskottet sålunda anfört, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må i riksstaten för år 1912 från förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför öfverföra 386,750 kronor till förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan och jämväl därutöfver höja sistnämnda anslag med 124,820 kronor samt följaktligen i riksstaten för år 1912 uppföra förslagsanslaget till naturaunderhåll vid flottan, nu 1,191,460 kronor, med ett belopp af 1,703,030 kronor.

Flottans nybyggnad och underhåll.

4:o) I punkt 4 af femte hufvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att i riksstaten för år 1912 höja reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll, nu 2,375,000 kronor, med 41,000 kronor till 2,416,000 kronor.

Flottans nybyggnad och underhåll.

[4.]

Departementschefens utredning i ämnet återfinnes å sid. 53—56 af statsrådsprotokollet. Af detta inhämtas, bland annat, att anslaget under år 1910 afsevärdt öfverskridits. Då anslaget i fråga är ett reservationsanslag och alltså ej får öfverskridas, har utskottet velat härom erinra; och förväntar utskottet, att Kungl. Maj:t vidtager sådana åtgärder, att dylikt öfverskridande ej må upprepas.

I skrifvelsen den 1 juni 1910 angående reglering af utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel anförde Riksdagen beträffande förevarande anslag, bland annat, att Riksdagen med hänsyn till den betydande kostnad,

som underhållet af äldre fartygsmateriel kräfvat, velat uttala den mening, att sådan äldre materiel, som blifvit ersatt af modernare och icke anses hafva något verkligt stridsvärde och ej heller erfordras för särskildt ändamål, icke må påkostas ett dyrbart underhåll utan i större utsträckning än hittills skett utmönstras.

Af hvad departementschefen i ämnet anfört, har utskottet funnit sig öfvertygad därom, att den nu begärda anslagsökningen är behöflig, och får därför tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag härom, men vill utskottet i samband därmed framhålla angelägenheten af att vid förekommande tillfällen hänsyn tages till hvad Riksdagen i förenämnda afseende uttalat.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må i riksstaten för år 1912 höja reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll, nu 2,375,000 kronor, med 41,000 kronor till 2,416,000 kronor.

Flottans öfningar.

Flottans öf-
ningar.

[5.]

5:o) Kungl. Maj:t har vidare i punkt 5 af femte hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att i riksstaten för år 1912 från reservationsanslaget till repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan öfverföra 5,400 kronor till reservationsanslaget till flottans öfningar, med förklarande att ifrågavarande medel må tills vidare inbegripas i sistnämnda anslags nuvarande helopp, 1,800,000 kronor.

Utredningen i detta ärende förekommer å sid. 56—63 i statsrådsprotokollet.

Under åberopande af hvad utskottet ofvan under punkt 2:o) anfört beträffande af Kungl. Maj:t föreslagna öfverflyttningar mellan vissa ordinarie anslag under femte hufvudtiteln, hemställer utskottet,

att Riksdagen må i riksstaten för år 1912 från reservationsanslaget till repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan öfverföra 5,400 kronor till reservationsanslaget till flottans öfningar, med förklarande att ifrågavarande medel må tills vidare inbegripas i sistnämnda anslags nuvarande belopp, 1,800,000 kronor.

Repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan.

6:o) I punkt 6 af femte hufvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att, vid bifall till förut under punkterna 2 och 5 gjorda framställningar att från det i gällande riksstat uppförda reservationsanslaget till repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan å 14,900 kronor i riksstaten för år 1912 öfverföra 9,500 kronor till anslaget till aflöning för flottans kårer och stater samt återstående 5,400 kronor till reservationsanslaget till flottans öfningar, ur riksstaten för år 1912 utsluta reservationsanslaget till repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan.

Repetitions-
öfningar för
reservoffice-
rare vid
flottan.

[6.]

Under erinran att utskottet ofvan i punkterna 2:o) och 5:o) förordat de af Kungl. Maj:t föreslagna öfverflyttningarna från detta anslag, hemställer utskottet,

att Riksdagen må vid bifall till utskottets här ofvan under punkterna 2 och 5 gjorda framställningar att från det i gällande riksstat uppförda reservationsanslaget till repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan å 14,900 kronor i riksstaten för år 1912 öfverföra 9,500 kronor till anslaget till aflöning för flottans kårer och stater samt återstående 5,400 kronor till reservationsanslaget till flottans öfningar, ur riksstaten för år 1912 utsluta reservationsanslaget till repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan.

Sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför.

7:o) Kungl. Maj:t har vidare i punkt 7 af femte hufvudtiteln föreslagit Riksdagen

att, vid bifall till framställningen under punkt 3 om öfverflyttning af 386,750 kronor från det nu i riksstaten med 1,857,500 kronor uppförda förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför till anslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan, i riksstaten för år 1912 jämväl öfverföra från förstnämnda anslag 11,050 kronor till anslaget till sjukvård för marinen; samt

Sjöbeväringens
vapenöfningar
samt beklädnad och
ersättning
därför.

[7.]

att höja det därefter återstående anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför, 1,459,700 kronor, med 156,800 kronor till 1,616,500 kronor.

Den af departementschefen i ärendet lämnade utredningen återfinnes å sid. 64—65 af statsrådsprotokollet.

Vid beräkningen af det antal öfningsdagar, hvarefter detta anslags belopp blifvit uträknadt, har man utgått från den förutsättningen, att Kungl. Maj:ts i särskild proposition framställda förslag om inskränkning i tiden för vissa värnpliktigas öfningar skulle komma att tillämpas. Den proposition, hvori dessa förslag innefattas, har emellertid icke vunnit Riksdagens bifall; och följer häraf, att i någon mån större kraf komma att ställas på anslagen till beväringens vapenöfningar än Kungl. Maj:t beräknat. Med hänsyn därtill att dessa anslag äro af förslagsanslags natur och då de erforderliga utgifterna icke torde komma att i afsevärd grad öfverstiga de af Kungl. Maj:t angifna beloppen, anser utskottet det emellertid icke vara nödvändigt att de af Kungl. Maj:t föreslagna anslagssummorna höjas, därom i öfrigt förslag icke föreligger.

Beträffande de af Kungl. Maj:t föreslagna öfverflyttningarna af vissa belopp från det nu förevarande till vissa andra anslag får utskottet dels erinra, att utskottet ofvan i punkt 3:o tillstyrkt en öfverföring af 386,750 kronor från detta anslag till anslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan, dels ock åberopa hvad utskottet i punkt 2:o af detta utlåtande anført rörande samtliga af Kungl. Maj:t föreslagna öfverflyttningar mellan ordinarie anslag under femte hufvudtiteln.

Med anledning af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må

a) vid bifall till utskottets här ofvan under punkt 3 gjorda framställning om öfverflyttning af 386,750 kronor från det nu i riksstaten med 1,857,500 kronor uppförda förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför till anslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan, i riksstaten för år 1912 jämväl öfverföra från förstnämnda anslag 11,050 kronor till anslaget till sjukvård för marinen; samt

b) höja det därefter återstående anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför, 1,459,700 kronor, med 156,800 kronor till 1,616,500 kronor.

Undervisningsverken.

8:o) I punkt 8 af femte hufvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

Undervisningsverken.

[8.]

dels att godkänna sådan ändring i den för sjökrigshögskolan gällande aflöningsstat, att lönen för den därå uppförda vaktmästaren förklaras kunna höjas ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor;

dels att, med godkännande af stat för sjökrigsskolan af den lydelse, bilagan nr 9 vid statsrådsprotokollet öfver sjöförvarsärenden den 13 januari 1911 utvisar, i riksstaten för år 1912 minska reservationsanslaget till sjökrigsskolan, nu 40,024 kronor, med 1,674 kronor till 40,350 kronor;

dels ock att, med godkännande af stat för skeppsgosseskolan af den lydelse, bilagan nr 10 vid förenämnda protokoll utvisar, i riksstaten för år 1912 höja anslaget till skeppsgosseskolan, nu 27,670 kronor, med 1,500 kronor till 29,170 kronor;

samt godkänna följande villkor och bestämmelser att gälla rektor vid skeppsgosseskolan för åtnjutande af de i staten för honom upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att rektor skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgörings-skyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af skeppsgosseskolan eller eljest i allmänhet kan vara stadgad;

att med rektorsbefattningen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat och ej heller annan tjänstebefattning, så framt ej vederbörande stationsbefälhafvare, uppå därom gjord framställning, finner befattningen icke vara hinderlig för fullgörandet af tjänstgöringen vid skeppsgosseskolan;

att de i rektors aflöning ingående tjänstgöringspenningarna skola beräknas utgå efter kalenderår, men till olika belopp för lästiden och för ferierna efter särskilda bestämmelser, som af Kungl. Maj:t fastställas;

att tjänstgöringspenningar icke få af rektor uppbäras, under det han åtnjuter full tjänstledighet, utan skola för denna tid utgå till den, som förrättar tjänsten;

att då rektor af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, han gear uppbära hela lönen, men att, om han undfar ledighet för svag

hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller från tjänstgöring i behörig ordning afstänges eller eljest är lagligen förhindrad att befattningen sköta, han kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att för rektor uppflyttning från lägre till högre lönegrad må äga rum efter förloppet af fem år, därest han under mera än fyra femtedelar af den tjänstgöringstid, som erfordras för att vinna nämnda uppflyttning, med nit och skicklighet bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst eller ock fullgjort annat offentligt uppdrag, hvarjämte rektor må för erhållande af ålderstillägg räkna sig till godo det antal tjänstår vid de allmänna läroverken, han såsom adjunkt vid dylikt läroverk skulle ägt rätt beräkna för uppflyttning i högre lönegrad;

att vid uppflyttning i högre lönegrad den högre aflöningen icke får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; samt

att om rektor, då han intjänat stadgad tid för erhållande af aflöningsförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension och fyllnadspension, han icke må tillträda samma förhöjning;

äfvensom förklara

ej mindre att den, som med eller efter 1912 års ingång tillträder befattningen såsom rektor vid skeppsgosseskolan, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser;

än äfven att, om förutvarande innehafvaren af befattningen icke före den 1 november 1911 anmäler, att han vill underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nyssnämnda villkor och bestämmelser, han skall varda bibehållen vid honom dittills tillkommande aflöningsförmåner.

Departementschefens utredning i ärendet återfinnes å sid. 66—67 af statsrådsprotokollet.

I en inom Andra kammaren väckt motion (nr 119) har herr *U. Leander* hemställt, att Riksdagen ville besluta att höja den af Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition för rektorn vid skeppsgosseskolan i Karlskrona föreslagna begynneseaflöningen å 3,500 kronor till 4,000 kronor, däraf 3,000 kronor förslagsvis skulle hänföras till lön och 1,000 kronor till tjänstgöringspenningar, men att i fråga om de fyra ålders-tilläggen fastställa Kungl. Maj:ts förslag.

Beträffande de skäl motionären anfört till stöd för sitt förslag får utskottet hänvisa till själfva motionen.

Utskottet har icke något att erinra emot att vaktmästarna vid *sjökrigshögskolan* och *sjökrigsskolan* genom uppförande i vederbörande stater af ytterligare ett ålderstillägg för dessa befattningshafvare blifva i lönehänseende fullt jämställda med vaktmästare vid fångvårdsstyrelsen, högsta domstolen, krigshögskolan m. fl. ämbetsverk och institutioner. Men det synes då också lämpligt, att de villkor och bestämmelser för aflöningsförmånernas åtnjutande, som stadgats för dessa sistnämnda vaktmästare också blifva gällande för vaktmästarna vid *sjökrigshögskolan* och *sjökrigsskolan*, därest de vilja komma i åtnjutande af ett andra ålderstillägg.

Hvad Kungl. Maj:t i öfrigt föreslagit beträffande *sjökrigsskolan* anser sig utskottet böra tillstyrka.

I fråga om rektorns vid *skeppsgosseskolan* aflöning har Kungl. Maj:t föreslagit en höjning från lägst 3,000 kronor och högst 5,000 kronor till lägst 3,500 kronor och högst 5,500 kronor eller med 500 kronor i hvarje lönegrad samt hemställt att i samband därmed aflöningen skulle uppdelas i lön och tjänstgöringspenningar. Häremot har utskottet icke något att erinra. Hvad däremot beträffar proportionen emellan lön och tjänstgöringspenningar synes densamma kunna lämpligare afvägas än hvad Kungl. Maj:ts förslag innebär. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle af rektorns begynnelselön, 3,500 kronor, 800 kronor utgöra tjänstgöringspenningar och ålderstilläggen uppdelas med 400 kronor till lönen och 100 kronor till tjänstgöringspenningarna. I anseende till det arbete, som rektorstjänsten kräver, och särskildt med hänsyn till förhållandena, då tjänsten uppehålls på förordnande, bör enligt utskottets mening en större del af aflöningen, än Kungl. Maj:t afsett, hänföras till tjänstgöringspenningarna; och vill utskottet i detta afseende föreslå, att af begynnelseaflöningen 1,000 kronor räknas till tjänstgöringspenningarna och af hvarje ålderstillägg 300 kronor till lönen och 200 kronor till tjänstgöringspenningarna.

I ofvannämnda motion har såsom nämnts föreslagits, att rektorns begynnelseaflöning skulle bestämmas till 4,000 kronor. Såsom skäl härför har åberopats, bland annat, en jämförelse med rektors vid realskola löneförmåner. Dessa båda befattningshafvare synas emellertid ingalunda kunna likställas. Särskildt förtjänar anmärkas, att läsåret i *skeppsgosseskolan* är betydligt kortare än i realskolan samt att det arbete, som åligger rektor vid *skeppsgosseskolan* och realskolarektor torde ställa sig mycket olika. Någon anledning att höja rektorns vid *skeppsgosseskolan* löneförmåner på sätt motionären föreslagit har utskottet icke ansett föreligga; och får därför utskottet, som, enligt hvad ofvan meddelats, ansluter sig till Kungl. Maj:ts hemställan i ämnet, afstyrka det i motionen väckta förslaget.

Den af Kungl. Maj:t föreslagna löneförbättringen för lärarna vid skeppsgosseskolan synes vara af förhållandena påkallad; och får utskottet tillstyrka densamma.

I enlighet med hvad utskottet nu uttalat beträffande skeppsgosseskolan har utskottet låtit uppgöra nytt förslag till stat för denna skola (se bil. b.).

På grund af hvad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att Riksdagen må

a) godkänna sådan ändring i den för sjökrigshögskolan gällande aflöningsstat, att lönen för den därå uppförda vaktmästaren förklaras kunna höjas ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor;

b) besluta, att det sålunda medgifna andra ålders-tillägget icke må af vaktmästare vid sjökrigshögskolan tillträdas med mindre han förklarar sig villig att underkasta sig de villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten för vaktmästaren upptagna aflöningsförmånerna, som af Kungl. Maj:t blifva meddelade i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad i detta afseende gäller för vaktmästare vid fångvårdsstyrelsen;

c) med godkännande af stat för sjökrigsskolan af den lydelse, bilagan nr 9 vid statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 13 januari 1911 utvisar, i riksstaten för år 1912 minska reservationsanslaget till sjökrigsskolan, nu 42,024 kronor, med 1,674 kronor till 40,350 kronor;

d) besluta, att såsom villkor för tillträde till det vaktmästaren vid sjökrigsskolan tillerkända andra ålders-tillägget skall gälla hvad i detta afseende bestämts för vaktmästaren vid sjökrigshögskolan;

e) besluta att med afslag å herr Leanders ofvannämnda motion godkänna stat för skeppsgosseskolan af den lydelse, bilagan b vid detta utlåtande utvisar, samt i riksstaten för år 1912 höja anslaget till skeppsgosseskolan, nu 27,670 kronor, med 1,500 kronor till 29,170 kronor;

f) godkänna följande villkor och bestämmelser att gälla rektor vid skeppsgosseskolan för åtnjutande af

de i staten för honom upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att rektor skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af skeppsgosseskolan eller eljest i allmänhet kan varda stadgad;

att med rektorsbefattningen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat och ej heller annan tjänstebefattning, så framt ej vederbörande stationsbefälhafvare, uppå därom gjord framställning, finner befattningen icke vara hinderlig för fullgörandet af tjänstgöringen vid skeppsgosseskolan;

att de i rektors aflöning ingående tjänstgöringspenningarna skola beräknas utgå efter kalenderår, men till olika belopp för lästiden och för ferierna efter särskilda bestämmelser, som af Kungl. Maj:t fastställas;

att tjänstgöringspenningar icke få af rektor uppbäras, under det han åtnjuter full tjänstledighet, utan skola för denna tid utgå till den, som förrättar tjänsten;

att, då rektor af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, han äger uppbära hela lönen, men att, om han undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller från tjänstgöring i behörig ordning afstänges eller eljest är lagligen förhindrad att befattningen sköta, han kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att för rektor uppflyttning från lägre till högre lönegrad må äga rum efter förloppet af fem år, därest han under mera än fyra femtedelar af den tjänstgöringstid, som erfordras för att vinna nämnda uppflyttning, med nit och skicklighet bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst eller ock fullgjort annat offentligt uppdrag, hvarjämte rektor må för erhållande af ålderstillägg räkna sig till godo det antal tjänstår vid de allmänna läroverken, han såsom adjunkt

vid dylikt läroverk skulle ägt rätt beräkna för uppflyttning i högre lönegrad;

att vid uppflyttning i högre lönegrad den högre aflöningen icke får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; samt

att, om rektor, då han intjänat stadgad tid för erhållande af aflöningsförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension och fyllnadspension, han icke må tillträda samma förhöjning;

äfvensom förklara,

ej mindre att den, som med eller efter 1912 års ingång tillträder befattningen såsom rektor vid skeppsgosseskolan, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser;

än äfven att, om förutvarande innehafvaren af befattningen icke före den 1 november 1911 anmäler, att han vill underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nyssnämnda villkor och bestämmelser, han skall varda bibehållen vid honom dittills tillkommande aflöningsförmåner.

Vid bifall härtill kommer anslaget till undervisningsverken att i sin helhet minskas från 106,019 kronor till 105,845 kronor.

Kustartilleriet.

Aflöning för kustartilleriets personal.

Aflöning för
kustartilleriets
personal.

[9.]

9:o) Kungl. Maj:t har i punkt 9 af femte hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att med godkännande af stat för kustartilleriet af den lydelse, bilagan n:r 11 vid statsrådsprotokollet öfver sjöförvarsärenden den 13 januari 1911 utvisar, i riksstaten för år 1912 höja anslaget till aflöning för kustartilleriets personal, nu 1,378,944 kronor, med 21,525 kronor till 1,400,469 kronor.

Beträffande den af departementschefen i ärendet lämnade utredningen får utskottet hänvisa till sid. 79—82 af statsrådsprotokollet.

I en inom Andra kammaren väckt motion (nr 118) hafva herrar *U. Leander* och *K. Martin* hemställt, det Riksdagen ville besluta, att högst 100 underofficerskorpraler vid kustartilleriet måtte kunna tillerkännas kontant inkvarteringsbidrag, samt att för sådant ändamål anslaget under vederbörande titel måtte höjas med 2,000 kronor.

Beträffande de skäl motionärerna åberopat till stöd för sin framställning får utskottet hänvisa till själfva motionen.

Af den anslagsförhöjning, hvarom Kungl. Maj:t under denna punkt gjort framställning, är ett belopp om 16,275 kronor afsedt för uppförande å staten för kustartilleriet af ytterligare en kaptensbeställning af 1:a klassen samt 3 löjtnants- och 2 underlöjtnantsbeställningar. Enahanda förslag förelåg sistlidet år till Riksdagens pröfning och blef då af utskottet tillstyrkt; och anser utskottet fortfarande skäl föreligga för nämnda tillökning af staten, hvarför utskottet äfven nu förordar densamma.

*Utskottets
yttrande.*

Enligt hvad departementschefens utredning gifver vid handen, hafva kostnaderna för repetitionsöfningar för kustartilleriets reservofficerare hittills utgått dels från anslaget till repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan och dels från anslaget till kustartilleriets öfningar. Kungl. Maj:t har nu i fråga härom föreslagit, att de medel, som erfordras till aflöning och inkvarteringsbidrag för kustartilleriets reservofficerare, som genomgå repetitionskurs, skulle utgå från anslaget till aflöning af kustartilleriets personal samt att för ändamålet skulle beräknas en anslagsökning om 5,250 kronor. Häremot har utskottet icke något att erinra.

Höjningen å detta anslag skulle alltså utgöra tillsammans 21,525 kronor.

Hvad härefter beträffar den af herrar *Leander* och *Martin* väckta motionen beslöt, såsom motionärerna omnämnt, 1907 års Riksdag att begränsa antalet inkvarteringsbidrag åt underofficerskorpraler till 75; och intogs då bland de vid staten för kustartilleriet fogade bestämmelserna följande föreskrift härom: »Af de underofficerskorpraler, som erhållit vederbörligt tillstånd att bo utom kasern, äga högst 75 att åtnjuta inkvarteringsbidrag — — —». Till det vid statsverkspropositionen till 1910 års Riksdag fogade statsrådsprotokollet öfver sjöförvarsärenden anförde departementschefen att rätten att få bo utom kasern syntes kunna utsträckas till ett större antal än det vid 1907 års Riksdag bestämda, men att enligt departementschefens mening endast underofficerskorpral, som vore gift eller änkling med minderårigt barn, skulle medgifvas denna rätt, då annan underofficerskorpral kunde beredas bostad i kasern. Med tillämpning af denna regel, borde enligt departementschefens me-

ning, det lämpliga antalet inkvarteringsbidrag då kunna beräknas till omkring 90. I anslutning till hvad departementschefen vidare yttrade, föreslog Kungl. Maj:t en ändring af den ofvan intagna bestämmelsen och en höjning af det för ändamålet i staten för kustartilleriet förslagsvis upptagna beloppet från 15,000 kronor till 17,000 kronor, hvilka förslag jämväl blefvo af Riksdagen godkända. Departementschefens nyssnämnda beräkning låg sålunda till grund för det i staten förslagsvis upptagna beloppet för inkvarteringsbidrag, men innebär icke någon begränsning af antalet dylika bidrag. Den nya vid staten fogade bestämmelsen härom lyder nämligen: »Underofficerskorpral, som är gift eller är änklung med minderårigt barn och som erhållit vederbörligt tillstånd att bo utom kasern, åtnjuter inkvarteringsbidrag till ett månatligt belopp af 15 kronor å kustposition och 20 kronor i Stockholm och Göteborg.»

Enär alltså nämnda inkvarteringsbidrag för närvarande icke äro begränsade till ett visst antal samt utskottet icke finner anledning föreligga att, emot hvad 1910 års Riksdag beslutat, utsträcka rätten till inkvarteringsbidrag till ogifta i allmänhet, kan utskottet icke tillstyrka ifrågakvarande motion.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

a) att herrar Leanders och Martins ofvannämnda motioner icke må af Riksdagen bifallas; samt

b) att Riksdagen må, med godkännande af stat för kustartilleriet af den lydelse, bilagan nr 11 vid statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 13 januari 1911 utvisar, i riksstaten för år 1912 höja anslaget till aflöning för kustartilleriets personal, nu 1,378,944 kronor, med 21,525 kronor till 1,400,469 kronor.

Naturaunderhåll åt kustartilleriets manskap.

Naturaunderhåll åt kustartilleriets manskap.

[10.]

10:o) Kungl. Maj:t har i punkt 10 af femte hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att i riksstaten för år 1912 från förslagsanslaget till kustartilleribeväringsens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför öfverföra 209,200 kronor till förslagsanslaget till naturaunderhåll åt kustartilleriets manskap och jämväl därutöfver höja sistnämnda anslag

med 55,655 kronor samt följaktligen i riksstaten för år 1912 uppföra förslagsanslaget till naturaunderhåll åt kustartilleriets manskap, nu 258,318 kronor, med ett belopp af 523,173 kronor.

Departementschefens utredning ifråga om detta anslag återfinnes å sid. 82—84 af statsrådsprotokollet.

Beträffande den af Kungl. Maj:t föreslagna öfverflyttningen af 209,200 kronor från annat anslag till det nu ifrågavarande får utskottet hänvisa till hvad utskottet härom anfört i punkt 2:o af detta utlåtande.

Med hänsyn härtill och då utskottet icke har något att erinra mot den föreslagna anslagsförhöjningen om 55,655 kronor, hemställer utskottet,

att Riksdagen må i riksstaten för år 1912 från förslagsanslaget till kustartilleribevärings vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför öfverföra 209,200 kronor till förslagsanslaget till naturaunderhåll åt kustartilleriets manskap och jämväl därutöver höja sistnämnda anslag med 55,655 kronor samt följaktligen i riksstaten för år 1912 uppföra förslagsanslaget till naturaunderhåll åt kustartilleriets manskap, nu 258,318 kronor, med ett belopp af 523,173 kronor.

Kustartilleribevärings vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför.

11:o) I punkt 11 af femte hufvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att minska förslagsanslaget till kustartilleribevärings vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför, nu 690,000 kronor, med 41,800 kronor; att, vid bifall till framställningen under punkt 10 om öfverflyttning af 209,200 kronor från ifrågavarande anslag till anslaget till naturaunderhåll åt kustartilleriets manskap, i riksstaten för år 1912 jämväl öfverföra från förstnämnda anslag 4,000 kronor till anslaget till sjukvård för marinen; samt att följaktligen i riksstaten för år 1912 upptaga förslagsanslaget till kustartilleribevärings vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför med det efter omför-

Kustartilleri-
bevärings
vapenöfningar
samt beklä-
nad och
ersättning
därför.

[11.]

mälda minskning och öfverflyttningar å tillhopa 255,000 kronor återstående beloppet, eller 435,000 kronor.

Departementschefens yttrande i ämnet förekommer å sid. 85—86 af statsrådsprotokollet.

Förevarande anslag är, liksom det ofvan under punkt 7:o) omnämnda, beräknadt med hänsyn till det uträknade antalet öfningsdagar för kustartilleribevärningen. Ehuru Kungl. Maj:ts förslag om inskränkning i tiden för vissa värnpliktigas öfningar icke af Riksdagen bifallits, anser utskottet, såsom redan i punkt 7:o) anmärkts, det icke vara nödvändigt, att detta anslag, som har förslagsanslags natur, bestämmes till högre belopp än Kungl. Maj:t föreslagit.

I punkt 10:o) af detta utlåtande har utskottet tillstyrkt, att ett belopp af 209,200 kronor öfverföres från detta anslag till anslaget till naturaunderhåll åt kustartilleriets manskap; och har utskottet, i enlighet med hvad utskottet ofvan i punkt 2:o) uttalat, intet att erinra emot att 4,000 kronor öfverföres till anslaget till sjukvård för marinen.

På grund häraf hemställer utskottet,

att Riksdagen må,

a) minska förslagsanslaget till kustartilleribevärningens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför, nu 690,000 kronor, med 41,800 kronor;

b) vid bifall till utskottets under punkt 10 här ofvan gjorda framställning om öfverflyttning af 209,200 kronor från ifrågavarande anslag till anslaget till naturaunderhåll åt kustartilleriets manskap, i riksstaten för år 1912 jämväl öfverföra från förstnämnda anslag 4,000 kronor till anslaget till sjukvård för marinen; samt

c) att vid bifall till hvad utskottet i punkterna a) och b) hemställt i riksstaten för år 1912 upptaga förslagsanslaget till kustartilleribevärningens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför med det efter oförmälda minskning och öfverflyttningar å tillhopa 255,000 kronor återstående beloppet, eller 435,000 kronor.

Diverse anslag.

Uppvärmning, belysning, renhållning samt tvätt- och badinrättningar.

12:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t i punkt 12 af femte hufvudtiteln föreslagit och under hänvisning till departementschefens yttrande å sid. 87 af ofvannämnda statsrådsprotokoll får utskottet hemställa,

att Riksdagen må i riksstaten för år 1912 höja förslagsanslaget till uppvärmning, belysning, renhållning samt tvätt- och badinrättningar, nu 235,000 kronor, med 65,000 kronor till 300,000 kronor.

Uppvärmning, belysning, renhållning samt tvätt- och badinrättningar.

[12.]

Sjukvård för marinen.

13:o) Kungl. Maj:t har i punkt 13 af femte hufvudtiteln föreslagit Riksdagen

att i riksstaten för år 1912 upptaga anslaget till sjukvård för marinen såsom förslagsanslag;

att, vid bifall till framställningarna under punkterna 7 och 11 om öfverflyttning till samma anslag dels af 11,050 kronor från förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför, dels ock af 4,000 kronor från förslagsanslaget till kustartilleribeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför, jämväl höja förstnämnda anslag med 6,210 kronor;

samt att följaktligen i stället för det nuvarande reservationsanslaget till sjukvård för marinen å 91,700 kronor i riksstaten för år 1912 uppföra ett förslagsanslag till sjukvård för marinen å 112,960 kronor.

Departementschefens anförande till statsrådsprotokollet i fråga om detta anslag förekommer å sid. 88 af nämnda protokoll.

Sjukvård för marinen.

[13.]

Förslaget om öfverflyttning af vissa belopp från andra anslag till det nu förevarande anser sig utskottet, i enlighet med sitt ofvan i punkt 2:o gjorda uttalande, böra biträda; och då utskottet icke har något att

erinra emot hvad Kungl. Maj:t i öfrigt föreslagit beträffande detta anslag, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må

a) i riksstaten för år 1912 upptaga anslaget till sjukvård för marinen såsom förslagsanslag;

b) vid bifall till framställningarna under punkterna 7 och 11 här ofvan om öfverflyttning till samma anslag dels af 11,050 kronor från förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför, dels ock af 4,000 kronor från förslagsanslaget till kustartilleribeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför, jämväl höja förstnämnda anslag med 6,210 kronor; samt

c) vid bifall till hvad utskottet i punkterna a) och b) hemställt i stället för det nuvarande reservationsanslaget till sjukvård för marinen å 91,700 kronor i riksstaten för år 1912 uppföra ett förslagsanslag till sjukvård för marinen å 112,960 kronor.

Skrifmaterialier och expenser m. m.

Skrifmaterialier och expenser m. m.

[14.]

14:o) Under punkt 14 af femte hufvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att i riksstaten för år 1912 höja förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser m. m., från 113,864 kronor med 38 kronor till 113,902 kronor.

Då Kungl. Maj:t rörande detta anslag icke föreslagit annan ändring än som erfordras för jämnande af hufvudtitelns slutsumma, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må i riksstaten för år 1912 uppföra förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser m. m. med oförändradt belopp 113,864 kronor, dock att i anslaget må göras den jämkning, som kan erfordras för jämnande af hufvudtitelns slutsumma.

Handeln.

Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna.

15:o) På grund af därom af Kungl. Maj:t i punkt 15 af denna hufvudtitel framställt förslag hemställer utskottet,

Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna.

att reservationsanslaget till lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna må i riksstaten för år 1912 upptagas till enahanda belopp, hvartill inkomsten af titeln fyr- och båkmedel beräknats, eller 1,700,000 kronor, och följaktligen, med inberäkning af däruti ingående friheter och ersättningar 409 kronor, utföras med 1,700,409 kronor, under förutsättning därjämte att de å förenämnda inkomsttitel uppkommande öfverskott fortfarande må såsom hittills få med vederbörligt tillstånd användas för de med anslaget afsedda ändamål.

[15.]

Undervisningsanstalter för sjöfart.

16:o) Under punkt 16 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att i afvaktan på proposition angående omorganisation af undervisningsanstalterna för sjöfart, Kungl. Maj:t skulle komma att till Riksdagen aflåta, i det för undervisningsanstalter för sjöfart uppförda ordinarie anslaget, nu 100,800 kronor, måtte beräknas en förhöjning af 81,900 kronor och anslaget i dess helhet sålunda beräknas till 182,700 kronor.

Undervisningsanstalter för sjöfart.

[16.]

Öfver denna framställning kommer utskottet att framdeles afgifva yttrande, hvilket utskottet skolat härmed för Riksdagen

anmäla.

Nautisk-meteorologiska byrån.

Nautisk-meteorologiska byrån.
[17.] 17:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts under punkt 17 af denna hufvudtitel gjorda framställning och under hänvisning till hvad statsrådsprotokollet sid. 92—94 i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må med godkännande af stat för nautisk-meteorologiska byrån af den lydelse, bilagan nr 12 vid statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 13 januari 1911 utvisar, i riksstaten för år 1912 höja anslaget till nautisk-meteorologiska byrån nu 24,000 kronor med 1,500 kronor till 25,500 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

Öfriga ordinarie anslag. 18:o) Beträffande öfriga i nu gällande riksstat under femte hufvudtiteln upptagna ordinarie anslag har någon förändring icke ifrågasatts; och får utskottet hemställa,

att samtliga de ordinarie anslag under femte hufvudtiteln, hvilka icke här ofvan blifvit särskildt omförmälda, må i riksstaten för år 1912 upptagas till oförändrade belopp.

Extra ordinarie anslag.

Provisorisk lönerreglering för sjöförvarsdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli samt kommandoexpedition.

19:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad kungl. Maj:t under punkt 18 af femte hufvudtiteln föreslagit och under återopande af hvad statsrådsprotokollet sid. 95 i denna fråga innehåller, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må till provisorisk lönerreglering för befattningshafvare i sjöförvarsdepartementet, i enlighet med de grunder och på de villkor, som angifvas i statsrådsprotokollen öfver justitieärenden och sjöförvarsärenden för den 13 januari 1911, på extra stat för år 1912 bevilja ett förslagsanslag af 4,115 kronor, däraf högst 75 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

Provisorisk lönerreglering för departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli samt kommandoexpedition.

[18.]

Flottan och kustartilleriet.

Nyanskaffning af krigsfartygsmateriel.

20:o) Kungl. Maj:t har i punkt 19 af femte hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 4,750,000 kronor.

Beträffande den af departementschefen i frågan lämnade utredningen får utskottet hänvisa till sid. 96—124 af statsrådsprotokollet.

I två likalydande motioner, väckta den ena (nr 62) inom Första kammaren af herr *E. Beckman* m. fl. och den andra (nr 222) inom Andra kammaren af herr *K. Staaff* m. fl. har hemställts, att Riksdagen behagade afslå Kungl. Maj:ts framställning om anslag af 4,000,000 kronor till påbörjande af en ny pansarbåt.

Nyanskaffning af krigsfartygsmateriel.

[19.]

Vidare har herr *H. Wijk* i en inom Andra kammaren väckt motion (nr 261) hemställt, att Riksdagen, med afslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 1 i hvad mån den rör anslag till påbörjande af en 1:a klassens pansarbåt, ville besluta, att till en fond för nybyggnader åt flottan, att användas på sätt Riksdagen äger att framdeles bestämma, på extra stat för år 1912 anvisa ett anslag af 2,500,000 kronor.

Ytterligare har herr *A. J. Christiernson* i en inom Andra kammaren väckt motion (nr 144) hemställt, att Riksdagen måtte afslå Kungl. Maj:ts framställning under femte hufvudtiteln om ett anslag af kronor 4,000,000 för påbörjandet af en 1:a klass pansarbåt.

I fråga om de skäl motionärerna åberopat till stöd för sina framställningar får utskottet hänvisa till själfva motionerna.

Utskottets
yttrande.

Den af departementschefen framlagda utredningen synes utskottet tydligen ådagalägga, att vår flotta icke minst till skydd för våra torped- och undervattensbåtar oundgängligen är i behof af sjödugliga pansarbåtar, i stånd att uppträda å de farvatten, som närmast omgifva våra kuster.

Den nuvarande sjögående pansarflottan, bestående af 12 st. 1:a kl. pansarbåtar och 1 pansarkryssare, har skapats med medel, som af Riksdagen anvisats åren 1883—1905. Därefter hafva icke några anslag beviljats för nybyggnad af pansarbåtar. Enligt de militära utredningarna beräknas våra 1:a kl. pansarbåtar vara stridsdugliga i 1:a stridslinjen, kustflottan, i 20 år och därefter i 2:a stridslinjen, lokalstyrkorna, i 10 år. Utomlands läser den totala tjänsteåldern för pansarfartyg räknas till 20—25 år.

Byggnadstiden för en 1:a kl. pansarbåt torde icke kunna sättas lägre än 3—4 år. Om sålunda Riksdagen nu beviljar medel till nybyggnad af en pansarbåt, torde detta fartyg icke kunna beräknas färdigt förrän år 1915. Våra tre äldsta pansarbåtar uppnå då en ålder af resp. 29, 24 och 22 år. Åren 1917 och 1919 blifva de därpå följande 3 pansarbåtarna 20 år gamla. Det är då tydligt, att åtgärder snarast möjligt måste vidtagas för att återupptaga byggandet af 1:a kl. pansarbåtar, på det att dessa 6 fartyg, hvilka före år 1920 böra en efter annan utgå ur kustflottan, må blifva i tid ersatta; och det skulle enligt utskottets mening innebära ett uppenbart åsidosättande af vårt sjöförsvar, om den viktiga frågan om pansarbåtsmaterielens förnyande nu undanskötes.

Vår senaste pansarbåt, Oscar II, planlades för 10 år sedan. Sedan dess har sjökrigsmaterielen inom utländska mariner undergått en storartad utveckling, och det är alldeles påtagligt, att redan af detta skäl

en utveckling af vår pansarbåtstyp måste anses helt naturlig. Därtill kommer, att det ostasiatiska sjökriget lämnat många värdefulla erfarenheter, särskildt beträffande pansarfartygsmaterielens beskaffenhet.

Såvidt utskottet kunnat finna, hafva båda dessa förhållanden blifvit i tillbörlig grad beaktade vid uppgörandet af det förslag till pansarbåtstyp för vår flotta, till hvars utförande Kungl. Maj:t nu äskat medel. På grund af föreliggande utredningar och inhämtade upplysningar har utskottet fått den uppfattningen, att pansarbåtar af F-typ äro högst värdefulla stridsmedel mot moderna krigsfartyg, och att anskaffningskostnaden i förhållande till deras stridsvärde icke är öfver höfvan hög. För utskottet företedda öfverslagsberäkningar hafva lämnat till resultat, att genom införandet af fartyg af F-typ vår pansarflottas stridsvärde äfven kan afsevärdt höjas utan ökande af de årliga kostnaderna för dess underhåll och bemanning. En sådan beräkning innebär dock ett något mindre antal (8) F-båtar än det antal pansarbåtar af 1:a klass, hvaraf vår kustflotta nu består. I hvad mån stambemanning och underhållskostnader böra afses för de pansarbåtar, hvilka efter att hafva fullgjort sin tjänstetid i kustflottan öfverflyttas till 2:a stridslinjen, torde böra göras till föremål för särskild utredning. För sin del vill utskottet i detta sammanhang påpeka önskvärdheten af att denna fråga så ordnas, att antalet 1:a kl. pansarbåtar i 2:a stridslinjen, för hvilka stambemanning och underhåll afses, icke blifver så stort, att någon nämnvärd ökning af de årliga kostnaderna för pansarflottans underhåll och bemanning föranledes däraf, att nya fartyg tillföras 1:a stridslinjen i stället för sådana, hvilka öfverföras till 2:a stridslinjen.

Af hvad utskottet nu uttalat följer, att utskottet icke kan biträda någon af ofvanstående motioner, hvilka alla, äfven herr Wijks motion, gå ut på ett undanskjutande af föreliggande fråga.

Utskottet anser sig sålunda böra tillstyrka Riksdagen att nu bevilja medel till påbörjande af en pansarbåt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med F-typen och vill utskottet framhålla, att vid utarbetande af ritningar till densamma all möjlig hänsyn måste tagas till de nyaste uppfinningarna på det maskintekniska området. I den af Kungl. Maj:t beräknade anskaffningskostnaden, 12,000,000 kronor, hvaraf en tredjedel äskats på extra stat för år 1912, ingår kostnad för två ammunitionsutredningar, hvilken enligt i försvarskommitténs utlåtande intagna beräkningar uppgår till 1,456,000 kronor. Enligt utskottets uppfattning borde det vara tillräckligt att för nämnda fartyg beräkna en och en half ammunitionsutredning; och skulle härigenom vinnas en besparing om 364,000 kronor å hela kostnadssumman, hvilken, fördelad på tre år, utgör omkring 120,000 kronor om året. Det för nästkommande år beräknade

beloppet 4,000,000 kronor torde därför böra nedsättas med 120,000 kronor till 3,880,000 kronor.

Då utskottet icke har något att erinra emot det för fullbordande af fartygsmateriel i öfrigt beräknade beloppet om 750,000 kronor, bör sålunda enligt utskottets mening det till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel afsedda anslaget bestämmas till 4,630,000 kronor.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med afslag å herr E. Beckmans m. fl. motion nr 62, herr K. Staaffs m. fl. motion nr 222, herr H. Wijks motion nr 261 och herr A. J. Christiernsons motion nr 144, må till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 4,630,000 kronor.

Artilleri- och torpedmateriel för stridsfartygen.

Artilleri-
och torped-
materiel för
stridsfartygen
m. m.

[20.]

21:o) I punkt 20 af femte hufvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

dels att på extra stat för år 1912 bevilja:

till skjutförsök och inskjutning af kanoner 35,000 kronor;

» anskaffning af automatiska kulsprutor för jagarna Mode, Magne, Vale, Ragnar och Sigurd 58,000 kronor;

» försök med affyrningsanordningar 45,000 kronor;

» försök med torped- och gnistsignalmateriel 25,000 kronor;

dels att för anskaffning af och anställande af försök med en 28 cm. kanon med lavettage samt ammunition bevilja ett anslag af 300,000 kronor och däraf på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 100,000 kronor;

dels att af det utaf 1909 års Riksdag beviljade anslag för anbringande af kikarsikten å de å 1:a kl. pansarbåtar, torpedkryssare och jagare befintliga 57 mm. kanonerna å 195,000 kronor på extra stat för år 1912 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet 65,000 kronor;

dels att af det utaf 1909 års Riksdag för omladdning af 21 cm. och 15 cm. halfpansargranater med brisansämne beviljade anslag å 300,000 kronor anvisa på extra stat för år 1912 ett belopp af 75,000 kronor;

dels att af det utaf 1909 års Riksdag till anordningar för ökande af artilleriets eldhastighet å 1:a kl. pansarbåtar beviljade anslag å 385,000 kronor anvisa på extra stat för år 1912 återstående, ännu icke anvisade beloppet, 125,000 kronor;

dels att af det utaf 1910 års Riksdag beviljade anslag för anskaffning af torpeder och torpedmateriel å 481,200 kronor på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 127,200 kronor;

dels ock att för anskaffning af gnistsignalmateriel bevilja ett anslag af 375,000 kronor och däraf på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 187,500 kronor.

Departementschefens framställning beträffande dessa anslagsfrågor förekommer å sid. 124—133 af statsrådsprotokollet.

Det af Kungl. Maj:t begärda anslaget för anskaffning af och anställande af försök med en 28 cm. kanon med lavettage samt ammunition (punkt d) är föranledt däraf, att 28 cm. kanoner af modernaste konstruktion äro afsedda att ingå i artilleribestyckningen å den pansarbåt af den s. k. F-typen, hvartill Kungl. Maj:t i punkt 19 af femte hufvudtiteln äskat medel. Utskottet har i punkt 20:o af detta utlåtande med en viss nedsättning af beloppet tillstyrkt det för byggande af nyssnämnda pansarbåt begärda anslaget, och då utskottet, under förutsättning att sistnämnda anslag varder af Riksdagen beviljadt, anser det vara behöfligt, att en 28 cm. kanon med lavettage och ammunition anskaffas för det af Kungl. Maj:t afsedda ändamålet, får utskottet tillstyrka det härför begärda anslaget 300,000 kronor, äfvensom den anvisning å desamma, 100,000 kronor, som Kungl. Maj:t föreslagit för år 1912.

Hvad beträffar anslaget till anskaffning af torpeder och torpedmateriel (punkt h), vill det synas utskottet, som om den af Kungl. Maj:t för år 1912 begärda anvisningen 127,200 kronor skulle kunna begränsas till samma belopp, som för ändamålet ställts till Kungl. Maj:ts disposition för år 1911, eller 100,000 kronor.

Det för modernisering af marinens gniststationer (punkt i) äskade anslaget om 375,000 kronor, anser sig utskottet böra tillstyrka, men torde beloppet lämpligen kunna fördelas på tre år i stället för af Kungl. Maj:t föreslagna två år. Anvisningen å detta anslag för år 1912 torde därför böra bestämmas till 125,000 kronor.

Hvad Kungl. Maj:t i öfrigt under denna punkt föreslagit har icke föranledt någon erinran från utskottets sida.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

- att Riksdagen må
- A) på extra stat för år 1912 bevilja:
- a) till skjutförsök och inskjutning af kanoner 35,000 kronor;
- b) till anskaffning af automatiska kulsprutor för jagarna Mode, Magne, Vale, Ragnar och Sigurd 58,000 kronor;

*Utskottets
yttrande.*

c) till försök med affyrningsanordningar 45,000 kronor; och

d) » försök med torped- och gnistsignalmateriel 25,000 kronor;

B) för anskaffning af och anställande af försök med en 28 cm. kanon med lavettage samt ammunition bevilja ett anslag af 300,000 kronor och däraf på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 100,000 kronor;

C) af det utaf 1909 års Riksdag beviljade anslag för anbringande af kikarsikten å de å 1:a kl. pansarbåtar, torpedkryssare och jagare befintliga 57 mm. kanonerna å 195,000 kronor på extra stat för år 1912 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet 65,000 kronor;

D) af det utaf 1909 års Riksdag för omladdning af 21 cm. och 15 cm. halfpansargranater med brisansämne beviljade anslag å 300,000 kronor anvisa på extra stat för år 1912 ett belopp af 75,000 kronor;

E) af det utaf 1909 års Riksdag till anordningar för ökande af artilleriets eldhastighet å 1:a kl. pansarbåtar beviljade anslag å 385,000 kronor anvisa på extra stat för år 1912 återstående, ännu icke anvisade beloppet 125,000 kronor;

F) af det utaf 1910 års Riksdag beviljade anslag för anskaffning af torpeder och torpedmateriel å 481,200 kronor på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 100,000 kronor; samt

G) för anskaffning af gnistsignalmateriel bevilja ett anslag af 375,000 kronor och däraf på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 125,000 kronor.

Handminmateriel för flottan m. m.

Handminmateriel för flottan m. m.

22:o) Under punkt 21 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att

[21.] dels för anskaffning af handminor med tillbehör för flottan bevilja ett anslag af 329,000 kronor och däraf på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 164,500 kronor;

dels för anskaffning af båtmateriel för sjöpositioner bevilja ett anslag af 146,000 kronor och däraf anvisa på extra stat för år 1912 ett belopp af 73,000 kronor;

dels ock på extra stat för år 1912 bevilja till försök med minmateriel ett anslag af 70,000 kronor.

Departementschefens yttrande i dessa frågor återfinnes å sid. 134—136 af statsrådsprotokollet.

I en till Riksdagen den 10 mars 1911 aflåten, till statsutskottet för förberedande behandling hänvisad proposition (nr 132) har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att för anskaffning af vissa tillbehör till minor bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 30,000 kronor.

Till det i sistnämnda proposition återopade statsrådsprotokollet har föredragande departementschefen anfört följande:

»I hemlig ämbetsskrivelse den 23 januari 1911 har marinförvaltningen meddelat, hurusom verkställda undersökningar gifvit vid handen, att, på det minvapnets krigsberedskap ej måtte äfventyras, åtgärder borde vidtagas för anskaffning af vissa angifna tillbehör till minor.

Medel till ifrågavarande anskaffning, hvarför kostnaden beräknades till 30,000 kronor, stode ej till ämbetsverkets förfogande. Detta behof hade ej kunnat förutses; och då anskaffningen enligt ämbetsverkets åsikt vore af synnerlig vikt och borde utan dröjsmål verkställas, hemställde marinförvaltningen, att nämnda belopp måtte för ändamålet anvisas.

Någon närmare redogörelse i afseende å behovet af ifrågavarande anskaffning lärer icke lämpligen nu böra lämnas, utan torde de ämnet rörande handlingarna få tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott.

I likhet med marinförvaltningen finner jag ifrågavarande anskaffning af minmateriel vara af synnerligen brådskande art och därför utan dröjsmål böra komma till utförande. För beredande af erforderliga medel härtill synes mig ett extra anslag böra begäras hos Riksdagen.»

Beträffande anskaffningen af båtmateriel för sjöpositioner finner sig utskottet, efter inhämtande af närmare upplysningar i frågan, icke nu böra tillstyrka hela det för utgående under 2 år beräknade anslag Kungl. Maj:t för ändamålet begärt, utan inskränker sig till att förorda ett extra anslag för år 1912 till det belopp, som Kungl. Maj:t ansett böra anvisas för att utgå under samma år, eller 73,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

I öfrigt har utskottet icke haft något att erinra emot Kungl. Maj:ts under punkt 21 af femte hufvudtiteln gjorda framställning; och får utskottet jämväl tillstyrka det till anskaffning af minmateriel i särskild proposition begärda anslaget å 30,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må

a) för anskaffning af handminor med tillbehör för flottan bevilja ett anslag af 329,000 kronor och däraf på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 164,500 kronor;

b) för anskaffning af båtmateriel för sjöpositioner på extra stat för år 1912 bevilja ett anslag af 73,000 kronor;

c) på extra stat för år 1912 bevilja till försök med minmateriel ett anslag af 70,000 kronor; samt

d) för anskaffning af vissa tillbehör till minor bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 30,000 kronor.

Belysningsmateriel.

Belysningsmateriel.

[22.]

23:o) Med tillstyrkande af hvad Kungl. Maj:t under punkt 22 af denna hufvudtitel föreslagit, hemställer utskottet,

att Riksdagen må för anskaffning af belysningsmateriel med tillbehör bevilja ett anslag af 59,000 kronor och däraf på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 29,500 kronor.

Brisansladdade projektiler till kustartilleriets grofva kastpjäser.

Brisansladdade projektiler till kustartilleriets grofva kastpjäser.

[23.]

24:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts under punkt 23 af denna hufvudtitel gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må för anskaffning af brisansladdade projektiler till kustartilleriets grofva kastpjäser bevilja ett anslag å 150,000 kronor och däraf på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 50,000 kronor.

Eldledningsanordningar för kustfästningarnas rörliga bestyckning.

25:o) Kungl. Maj:t har under punkt 24 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att till eldledningsanordningar för kustfästningarnas rörliga bestyckning bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 42,000 kronor.

Eldledningsanordningar för kustfästningarnas rörliga bestyckning.

Den i ämnet förebragta utredningen återfinnes å sid. 139 och 140 af statsrådsprotokollet.

Då utskottet icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning, hemställer utskottet,

[24.]

att Riksdagen må till eldledningsanordningar för kustfästningarnas rörliga bestyckning bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 42,000 kronor.

Anordningar för genomblåsning af vissa kustartilleriets kanoner m. m.

26:o) Med tillstyrkande af bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 25 af denna hufvudtitel framställda förslag, får utskottet, under hänvisning till hvad statsrådsprotokollet sid. 140 och 141 i ämnet innehåller, hemställa,

Anordningar för genomblåsning af vissa kustartilleriets kanoner m. m.

att Riksdagen må till anordningar för genomblåsning af vissa kustartilleriets kanoner bevilja ett anslag af 52,000 kronor och därpå på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 26,000 kronor.

[25.]

Ändring af vissa till Hörningsholms kustposition hörande kanoner.

27:o) Under punkt 26 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för ändring af vissa till Hörningsholms kustposition hörande kanoner bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 20,200 kronor.

Ändring af vissa till Hörningsholms kustposition hörande kanoner.

Departementschefens yttrande i ämnet förekommer å sid. 142 af statsrådsprotokollet.

Med tillstyrkande af bifall till förevarande framställning får utskottet hemställa,

att Riksdagen må *för ändring af vissa till Hörningsholms kustposition hörande kanoner* bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 20,200 kronor.

Elektrisk fjärrmanövrering af strålkastaretorrn, tillhörande Karlskrona fästning.

Elektrisk
fjärrmanövrering af strålkastaretorrn,
tillhörande
Karlskrona
fästning.

[27.]

28:o) På grund af Kungl. Maj:ts under punkt 27 af denna hufvudtitel gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må *till anordningar för elektrisk fjärrmanövrering af vissa strålkastaretorrn, tillhörande Karlskrona fästning*, bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 20,000 kronor. •

Min- och telefonmateriel för kustartilleriet.

Min- och telefonmateriel
för kustartilleriet.

[28.]

29:o) Kungl. Maj:t har under punkt 28 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen *dels* att af det utaf 1910 års riksdag beviljade anslag för anskaffning af en ångkranpråm å 115,000 kronor anvisa på extra stat för år 1912 återstående, ännu icke anvisade beloppet, 55,000 kronor; *dels ock* att för anskaffning af min- och telefonmateriel i öfrigt för kustartilleriet bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 68,200 kronor.

Departementschefens yttrande i dessa frågor återfinnes å sid. 144 och 145 af statsrådsprotokollet.

Då utskottet icke haft något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må
a) af det utaf 1910 års riksdag beviljade anslag
för anskaffning af en ångkranpråm å 115,000 kronor

anvisa på extra stat för år 1912 återstående, ännu icke anvisade beloppet, 55,000 kronor; och

b) för *anskaffning af min- och telefonmateriel i öfrigt för kustartilleriet* bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 68,200 kronor.

Byggnadsarbeten vid flottans station i Stockholm.

30:o) Uti punkt 29 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, i afvaktan på den proposition angående förflyttning eller utvidgning af flottans station i Stockholm, Kungl. Maj:t komme att till Riksdagen aflåta, för byggnadsarbeten vid nämnda station bland de extra anslagen å femte hufvudtiteln för år 1912 beräkna ett belopp af 400,000 kronor.

Byggnads-
arbeten vid
flottans sta-
tion i Stock-
holm.

[29.]

Öfver denna framställning kommer utskottet att i särskildt utlåtande afgifva yttrande, hvilket utskottet skolat härmed för Riksdagen

anmäla.

Stängselanordningar vid Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs samt Älfsborgs fästningar m. m.

31:o) Med tillstyrkande af bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 30 af denna hufvudtitel framställda förslag, får utskottet, under hänvisning till hvad statsrådsprotokollet sid. 146—148 i ämnet innehåller, hemställa,

Stängselan-
ordningar vid
Vaxholms och
Oscar-Fred-
riksborgs
samt Älfsborgs
fästningar
m. m.

[30.]

att Riksdagen må på extra stat för år 1912 bevilja

a) till *anskaffning af stängseltråd för Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning* 8,500 kronor;:

b) till *anordnande af bäddningar för 3 st. 8 cm. kanoner inom samma fästning* 2,700 kronor; samt

c) till *komplettering af stängslet kring Oscar II:s fort och närliggande kronan tillhörigt område* 17,700 kronor.

Bostäder för underofficerare samt exercishus vid Oscar-Fredriksborg.

Bostäder för
underofficerare
samt
exercishus
vid Oscar-
Fredriksborg.

32:o) I punkt 31 af femte hufvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för uppförande vid Oscar-Fredriksborg af ett bostadshus för underofficerare samt af ett exercishus bevilja ett anslag af 173,500 kronor och däraf på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 86,750 kronor.

[31.]

Departementschefens framställning i ämnet återfinnes å sid. 148—153 af statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som på platsen genom delegerade tagit kännedom om förhållandena, har blifvit öfvertygad om behöfligheten af såväl ett nytt bostadshus för underofficerare vid Oscar-Fredriksborg som ett exercishus.

Kostnaden för den tillämnade underofficersbyggnaden, innehållande 12 lägenheter om 2 rum och kök, uppgår till 118,500 kronor och har beräknats sålunda: för själfva byggnaden 103,000 kronor, för planering 3,000 kronor, för yttre vatten-, aflopps- och belysningsledningar med sprängning 8,000 kronor, för ritningar 2,000 kronor och för kontroll och arbetsledning 2,500 kronor.

Vid en jämförelse med byggnadskostnaderna i Stockholm kan visserligen nyssnämnda kostnadsberäkning synas väl hög, men erfarenheten lär hafva visat, att det på grund af svåra bostadsförhållanden för arbetarna på byggnadsplatsen äfvensom dyra transportkostnader m. fl. ogynnsamma omständigheter ställer sig omkring 15 % dyrare att bygga vid Oskar-Fredriksborg än i Stockholm. Utskottet har emellertid velat uttala den förhoppning, att någon besparing må kunna åstadkommas, men anser sig nu icke böra framställa förslag om nedsättning i den gjorda kostnadsberäkningen.

I den beräknade kostnaden för exercishuset, 55,000 kronor, ingå vissa belopp för byggnadens anordnande och inredande jämväl såsom gymnastikhus. Då utskottet emellertid väl funnit behof af exercishus föreligga, men icke är öfvertygad om att någon ny gymnastiklokal på platsen är för det närvarande erforderlig, anser utskottet, att gymnastikmateriel och vissa andra poster, som äro betingade af lokalens anordning till gymnastikhus, böra kunna ur förslaget utgå. Emellertid torde böra tillses, att möjligheten att framdeles aptera byggnaden till gymnastikhus hålles öppen. Äfvenså torde för vinnande af någon besparing

exercishuset böra rödfärgas i stället för att strykas med oljefärg. Den nedsättning i kostnadsberäkningen, som utskottet af nämnda anledningar anser sig böra tillstyrka, utgör 18,000 kronor, hvadan sålunda för byggnaden skulle erfordras ett belopp af 37,000 kronor.

För de båda föreslagna byggnaderna skulle alltså böra beviljas sammanlagdt 155,500 kronor. Af detta belopp torde hälften 77,750 kronor, böra anvisas för år 1912.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må för uppförande vid *Oscar-Fredriksborg* af ett bostadshus för underofficerare samt af ett exercishus bevilja ett anslag af 155,500 kronor och däraf på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 77,750 kronor.

Transportmedel för flottans varf i Karlskrona.

33:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts under punkt 32 af denna hufvudtitel gjorda framställning och under hänvisning till hvad statsrådsprotokollet sid. 154—157 uti ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Transportmedel för flottans varf i Karlskrona.

[32.]

att Riksdagen må för anskaffning af transportmedel för flottans varf i Karlskrona bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 85,000 kronor.

Transportmedel för flottans varf i Stockholm.

34:o) På grund af Kungl. Maj:ts under punkt 33 af denna hufvudtitel gjorda framställning och under hänvisning till hvad departementschefen å sid. 157—159 af statsrådsprotokollet i ämnet anført, hemställer utskottet,

Transportmedel för flottans varf i Stockholm.

[33.]

att Riksdagen må för anskaffning af transportmedel för flottans varf i Stockholm bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 48,000 kronor.

Ersättande af föråldrade arbetsmaskiner med snabb-
arbetande dylika samt afhjälpande af brist på
arbetsmaskiner vid flottans varf i Karlskrona.

Ersättande af föråldrade arbetsmaskiner med snabbarbetande dylika samt afhjälpande af brist på arbetsmaskiner vid flottans varf i Karlskrona.

35:o) Med tillstyrkande af bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 34 af denna hufvudtitel gjorda framställning, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må af det utaf 1910 års riksdag beviljade anslag å 100,000 kronor för *ersättande af föråldrade arbetsmaskiner med snabbarbetande dylika samt afhjälpande af brist på arbetsmaskiner vid flottans varf i Karlskrona* anvisa på extra stat för år 1912 återstående, ännu icke anvisade beloppet, 50,000 kronor.

[34.]

Anordnande af en marinläkarkurs.

Anordnande af en marinläkarkurs.

36:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts under punkt 35 af femte hufvudtiteln gjorda framställning och under hänvisning till hvad å sid. 160 och 161 i statsrådsprotokollet uti ämnet anförts, hemställer utskottet,

[35].

att Riksdagen må för *anordnande af en marinläkarkurs* bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 5,000 kronor.

Arfvoden åt vid skeppsgossekåren i Marstrand anställda
personer samt medikamenter, bad m. m.

Arfvoden åt vid skeppsgossekåren i Marstrand anställda personer samt medikamenter, bad m. m.

37:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må för *arfvoden åt vid skeppsgossekåren i Marstrand anställda personer samt medikamenter bad m. m.* på extra stat för år 1912 bevilja ett anslag af 10,498 kronor.

[36.]

Personligt lönetillägg åt marindirektören af 2:a graden i flottan C. E. Richson.

38:o) Uti punkt 37 af femte hufvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till personligt lönetillägg åt marindirektören af 2:a graden i flottan Carl Eric Richson på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 1,365 kronor.

Personligt lönetillägg åt marindirektören af 2:a graden i flottan C. E. Richson.

[37.]

Utredningen i ämnet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 162—164.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft en inom Andra kammaren af herr *T. Fürst* väckt motion (nr 103), däri föreslagits, att Riksdagen ville besluta att till personligt lönetillägg för åren 1911 och 1912 åt marindirektören af 2:dra graden i flottan Carl Eric Richson på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 2,730 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att däraf under innevarande år disponera hälften, eller 1,365 kronor.

Beträffande de skäl, som motionären anført till stöd för sin framställning, tillåter sig utskottet att hänvisa till motionen.

På grund af hvad departementschefen i ämnet anført, anser sig utskottet böra tillstyrka, att marindirektören Richson tillerkännes ett personligt lönetillägg om 1,365 kronor. Det i ofvanstående motion väckta förslaget, att nämnda löneförbättring skulle äga rum redan under innevarande år, finner utskottet emellertid icke stå i öfverensstämmelse med den praxis, som i allmänhet inom Riksdagen följts, när fråga varit om bestämmande af personliga lönetillägg åt tjänsteinnehafvare; och kan utskottet därför icke biträda detsamma.

Utskottets yttrande.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må i anledning af Kungl. Maj:ts ofvannämnda förslag och herr Fürsts motion i ämnet till personligt lönetillägg åt marindirektören af 2:a graden i flottan Carl Eric Richson på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 1,365 kronor.

Personligt lönetillägg åt bataljonspredikanterna vid flottans station i Karlskrona.

Personligt lönetillägg åt bataljonspredikanterna vid flottans station i Karlskrona.

[38.]

39:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning får utskottet hemställa

att Riksdagen må i likhet med hvad under de senaste åren ägt rum till beredande af personligt lönetillägg af 600 kronor för år åt en hvar af bataljonspredikanterna vid flottans station i Karlskrona Ernst Alfred Waldemar Holmberg och Ernst Algot Collén på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 1,200 kronor

Handeln.

Påskyndande af sjömätningarna vid rikets kuster.

Påskyndande af sjömätningarna vid rikets kuster.

[39.]

40:o) Kungl. Maj:t har under punkt 39 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att för påskyndande af sjömätningarna vid rikets kuster bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 192,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 165—169 i statsrådsprotokollet.

Utskottets yttrande.

Af det under denna punkt begärda anslaget är enligt departementschefens anförande till statsrådsprotokollet ett belopp af 88,000 kronor afsedt att användas till anskaffning af mindre sjömätningarfartyg och återstoden 104,000 kronor till mätningens utförande.

Emot det för själfva mätningens utförande afsedda anslagsbeloppet, 104,000 kronor, har utskottet icke något att erinra, men då behovet af sjömätningarfartyg tills vidare synes kunna afhjälpas genom användande af vissa bland flottans äldre, för ändamålet användbara fartyg, har utskottet icke ansett sig böra tillstyrka beviljandet af det till anskaffning af ett sjömätningarfartyg äskade beloppet, 88,000 kronor.

På grund häraf hemställer utskottet,

att Riksdagen må för påskyndande af sjömätningarna vid rikets kuster bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 104,000 kronor.

Lönetillägg.

Extra lönetillägg åt vissa statens tjänstemän och betjänte.

41:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t under punkt 40 af denna hufvudtitel föreslagit och med hänvisning till hvad statsrådsprotokollet sid. 169 i ärendet innehåller, får utskottet hemställa, Extra löne-
tillägg åt vissa
statens
tjänstemän
och betjänte.

att Riksdagen må, *till beredande*, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 januari innevarande år angifna grunder, *af extra lönetillägg för år 1911 åt en del tjänstemän och betjänte i ämbetsverk, kårer och stater, hörande till sjöförsvarsdepartementet*, på extra stat för år 1912 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 8,600 kronor.

[40.]

Förskott.

Ersättning för förskott.

42:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet, Ersättning för
förskott.

att Riksdagen må, *till täckande af förskott*, å riksstatsens femte hufvudtitel för år 1912 anvisa ett extra anslag af 7,690 kronor.

[41.]

Stockholm den 2 maj 1911.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.

Reservationer:

Vid *punkten 2:o* (angående aflöning för flottans kårer och stater): af herrar *J. T. Larsson, F. W. Thorsson* och *K. V. Rydén*, som yrkat, att utskottets yttrande och förslag bort hafva följande lydelse:

»Beträffande åtskilliga — — — — reservofficerare vid flottan.

Frågan om ökning af antalet officerare vid flottan förelåg till pröfning af 1910 års riksdag, som emellertid då afslog Kungl. Maj:ts framställning i ärendet. Sedan dess har intet inträffat, som påkallar den nu föreslagna ökningen. Däremot har Riksdagen i sin skrifvelse den 1 juni 1910 angående reglering af utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel uttalat den meningen, att sådan äldre fartygsmateriel, som blifvit ersatt af modernare och icke anses hafva något verkligt stridsvärde och ej heller erfordras för särskildt ändamål, bör i större utsträckning utmönstras. Därest denna Riksdagens uttalade mening leder till något resultat, torde än mindre fog finnas för en begäran om ökning af flottans officerskår. Vid sådant förhållande har utskottet icke kunnat tillstyrka Kungl. Maj:ts framställning om ökning af staten för flottans officerskår med 3 löjtnants- och 1 underlöjtnantsbeställningar. I följd häraf bör det af Kungl. Maj:t begärda anslaget till aflöning för flottans kårer och stater minskas med tillsammans 10,800 kronor.

Vidkommande *underofficerskåren* — — — — får utskottet hemställa,

att Riksdagen må

a) godkänna stater för flottans officerskår, för reservofficerare under repetitionsöfning, för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår samt å dag-aflöning till officerare och underofficerare vid flottan, äfvensom för marinintendenturkåren och för reservmarinintendentsaspiranter af den lydelse bilagorna nr 2—8 vid statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 13 januari 1911 utvisa med den ändring

att antalet officerare enligt bilaga 2 minskas med 3 löjtnanter och 1 underlöjtnant och slutsumman å

denna stat minskas med 5,220 kronor, till 708,180 kronor, samt att i bilaga 6 dagaflöningen för 3 löjtnanter och 1 underlöjtnant afdrages, i följd hvaraf denna stats slutsumma minskas med 4,380 kronor, till 861,473 kronor.

b) lika med utskottet.

c) att med godkännande — — — — —, förutom nämnda öfverföring, 62,572 kronor.»

Vid *punkten 4:o*) (angående flottans nybyggnad och underhåll):
af herrar *F. W. Thorsson* och *K. V. Rydén*, som ansett, att utskottet bort hemställa,

att Riksdagen må, med afslag på Kungl. Maj:ts förevarande framställning om höjning af reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll, i riksdagen för år 1912 uppföra samma anslag till oförändradt belopp eller 2,375,000 kronor.

Vid *punkten 9:o*) (angående aflöning för kustartilleriets personal):
af herrar *J. T. Larsson*, *F. Berg*, *A. Wiklund*, *F. W. Thorsson*, *P. Olsson*, *K. V. Rydén*, *E. A. Nilson* och *C. G. Thor*, som ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hafva följande lydelse:

»Af den anslagsförhöjning, hvarom Kungl. Maj:t under denna punkt gjort framställning, är ett belopp af 16,275 kronor afsedt för uppförande å staten för kustartilleriet af ytterligare 1 kaptensbeställning af 1:a klassen samt 3 löjtnants- och 2 underlöjtnantsbeställningar. Enahanda förslag förelåg sistlidet år till Riksdagens pröfning men blef då af Riksdagen afslaget. Då samma skäl mot inrättandet af dessa beställningar oförminskade kvarstå äfven i år, har utskottet icke kunnat tillstyrka Kungl. Maj:ts nu gjorda framställning.

Enligt hvad — — — — —
får utskottet hemställa,

a) (lika med utskottet),

b) att Riksdagen må godkänna stat för kustartilleriet af den lydelse, bilagan nr 11 vid statsrådsprotokollet öfver sjöförvarsärenden den 13 januari 1911 utvisar, med den ändring, att ur staten uteslutas 1 kaptensbeställning af 1:a klassen, 3 löjtnants- och 2 underlöjtnantsbeställningar, samt i följd häraf i riksdagen för år 1912 höja anslaget till aflöning för kust-

artilleriets personal, nu 1,378,944 kronor, med 5,250 kronor, till 1,384,194 kronor.

Vid *punkten 20:o*) (angående nyanskaffning af krigsfartygsmateriel):
af herrar *J. T. Larsson, F. Berg, A. Wiklund, F. W. Thorsson, P. Olsson, K. V. Rydén, E. A. Nilson* och *C. G. Thor*, hvilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att Riksdagen måtte besluta,

a) att Riksdagen med afslag å Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning i hvad den afser ett anslag af 4,000,000 kronor för påbörjandet af en 1 kl. pansarbåt men med bifall till framställningen i öfrigt må till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 750,000 kronor;

b) att herr Wijks förenämnda motion såvidt den afser anvisande af ett anslag till en fond för nybyggnader åt flottan af 2,500,000 kronor må af Riksdagen afslås, samt

c) att herr E. Beckmans m. fl. motion nr 62, herr K. Staaffs m. fl. motion nr 222, herr H. Wijks motion nr 261 och herr A. J. Christiernsons motion nr 144 må vid bifall till hvad under mom. a) och b) föreslagits anses vara till fullo besvarade.

vid *punkten 21:o*) *A, b*) (angående anskaffning af automatiska kul-sprutor åt vissa jagare):

af herrar *F. W. Thorsson* och *K. V. Rydén*, som ansett, att utskottet bort hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke måtte af Riksdagen bifallas.

vid *punkten 21:o*) *B* (angående anskaffning af och anställande af försök med en 28 cm. kanon med lavettage samt ammunition):

af herrar *J. T. Larsson, F. Berg, A. Wiklund, F. W. Thorsson, P. Olsson, K. V. Rydén, E. A. Nilson* och *C. G. Thor*, hvilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att Kungl. Maj:ts framställning icke måtte af Riksdagen bifallas.

vid punkten 40:o) (angående påskyndande af sjömätningarna vid rikets kuster):

af herr *J. T. Larsson*, som ansett, att utskottet bort hemställa,

att Riksdagen må för påskyndande af sjömätningarna vid rikets kuster bevilja på extra stat för år 1912 ett anslag af 192,000 kronor.

Det skulle här antecknas, att herrar *E. A. G. A. Wikander* och *A. Ekman* icke deltagit i förestående ärendes behandling i utskottet, äfvensom att herr *K. Starbäck* af arbete i annat utskott varit hindrad att närvara vid ärendets handläggning.

Bilaga a.

Öfversikt

öfver af Kungl. Maj:t föreslagna omflyttningar inom vissa ordinarie anslag under femte hufvudtiteln.

<i>Från anslaget:</i>	<i>öfverföres</i>	<i>till anslaget:</i>
Repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan [6.]	kr. 9,500:—	Aflöning för flottans kårer och stater [2.]
D:o d:o	» 5,400:—	Flottans öfningar [5.]
Sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför [7.]	» 386,750:—	Naturaunderhåll åt personal vid flottan [3.]
D:o d:o	» 11,050:—	Sjukvård för marinen [13.]
Kustartilleribeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför [11.]...	» 209,200:—	Naturaunderhåll åt kustartilleriets man- skap [10.]
D:o d:o	» 4,000:—	Sjukvård för marinen [13.]

Bilaga b.

Stat

för skeppsgosseskolan.

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Arfvoden.	Karlskrona station.	Stockholms station.	Summa.
1 Rektor	2,500	1,000	—	3,500	—	3,500
1 Skollärare	1,700	—	—	1,700	—	1,700
9 d:o	15,300	—	—	8,500	6,800	15,300
Lärare för undervisning i religion	—	—	1,000	1,000	—	1,000
1 d:o i slöjd	—	—	200	200	—	200
1 d:o i d:o	—	—	200	200	—	200
1 d:o i d:o biträdande	—	—	100	100	—	100
1 d:o i d:o d:o	—	—	100	100	—	100
18 Monitörer å 5 kr. hvardera i månaden (under 8 månader)	—	—	—	480	240	720
För inöfvande af hornblåsare och trumslagare	—	—	—	2,350	2,000	4,350
För anskaffande och iståndsättning af böcker och idrottsmateriel samt till belöningar och premier m. m.	—	—	—	1,334	666	2,000
Summa kronor	—	—	—	—	—	29,170

Anmärkingar:

1:o. För rektor höjes aflöningen efter 5, 10, 15 och 20 års väl vitsordad tjänstgöring, hvarje gång med 500 kronor, hvaraf 300 kronor utgöra lön och 200 kronor tjänstgöringspenningar.

2:o. För skollärarna höjes lönen efter 5, 10 och 15 års väl vitsordad tjänstgöring, hvarje gång med 300 kronor.

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

1911 års riksstat anslår:								
Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på förslag.				Summa.		
		Friheter.		Ersättningar.				
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
						17,000		Departementschefen
						34,200		Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli
						133,000		Marinförvaltningen
						1,200		Marinstaben
S:gr						185,400		
						5,725,947		Flottan.
								Aföning för flottans kårer och stater. Nuvarande
								Ökas med
						487,800		Beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårer,
						1,191,460		Naturaunderhåll åt personal vid flottan, förslags-
								Ökas med
						8,000		Ersättning för rustning och rotering, förslags-
						2,375,000		Flottans nybyggnad och underhåll, reservations-
								Ökas med
						1,800,000		Flottans öfningar, reservationsanslag
						14,900		Repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan,
						1,857,500		Sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och
								varande belopp
								här af öfverfördt till: Naturaunderhåll åt personal
								samt till: Sjukvård för marinen
								Ökas med
								Undervisningsverken:
								Sjökrigshögskolan, reservationsanslag
								Sjökrigsskolan, reservationsanslag. Nuvarande
								Minskas med
								Skeppsgosseskolan
								Ökas med
						106,019		Marinintendentskolan, reservationsanslag
S:gr						13,566,626		
Tr:pt						13,752,026		

Litt. A.

riksstatens Femte hufvudtitel.

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jäm- förlig anvisning på förslag.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
departementet.									
öfverstyrelsen.									
.....		17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
.....		34,200	—	—	—	—	—	34,200	—
.....		133,000	—	—	—	—	—	133,000	—
.....		1,200	—	—	—	—	—	1,200	—
S:gr		185,400	—	—	—	—	—	185,400	—
belopp		5,725,947:	—						
.....		82,872:	—						
		5,808,819	—	—	—	—	—	5,808,819	—
reservationsanslag		487,800	—	—	—	—	—	487,800	—
anslag. Nuvarande belopp		1,191,460:	—						
.....		511,570:	—						
		1,703,030	—	—	—	—	—	1,703,030	—
anslag		8,000	—	—	—	—	—	8,000	—
anslag. Nuvarande belopp		2,375,000:	—						
.....		41,000:	—						
		2,416,000	—	—	—	—	—	2,416,000	—
reservationsanslag		1,800,000	—	—	—	—	—	1,800,000	—
ersättning därför, förslagsanslag. Nu-									
vid flottan 386,750: —		1,857,500:	—						
.....		11,050: —	397,800: —	1,459,700:	—				
.....				156,800:	—			1,616,500	—
.....		27,225:	—						
elopp		42,024:	—						
.....		1,674:	—	40,350:	—				
.....		27,670:	—						
.....		1,500:	—	29,170:	—				
.....		9,100:	—	105,845	—	—	—	105,845	—
S:gr		13,945,994	—	—	—	—	—	13,945,994	—
Tr:pt		14,131,394	—	—	—	—	—	14,131,394	—

1911 års riksstat anslår:									
Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på förslag.				Summa.			
		Friheter.		Ersättningar.					
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
Tr:pt	13,752,026	—	—	—	—	—	13,752,026	—	Kust-
	1,378,944	—	—	—	—	—	1,378,944	—	Aföning för kustartilleriets personal. Nuvarande <i>Ökas</i> med
	150,921	—	—	—	—	—	150,921	—	Beklädnad åt kustartilleriets manskap, <i>reservations-</i>
	258,318	—	—	—	—	—	258,318	—	Naturaunderhåll åt kustartilleriets manskap, <i>för-</i> <i>Ökas</i> med
	471,500	—	—	—	—	—	471,500	—	Underhåll af kustartilleriets byggnader och materiel,
	190,000	—	—	—	—	—	190,000	—	Kustartilleriets öfningar, <i>reservationsanslag</i>
	690,000	—	—	—	—	—	690,000	—	Kustartilleribeväringsens vapenöfningar samt be- varande belopp
									här af öfverfördt till: Naturaunderhåll åt kustar- samt till: Sjukvård för marinen
	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—	<i>Minskas</i> med
S:gr	3,154,683	—	—	—	—	—	3,154,683	—	Krigsöfningar vid kustpositionerna, <i>reservations-</i>
									Diverse
	26,700	—	—	—	—	—	26,700	—	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>
	13,000	—	—	—	—	—	13,000	—	Ersättning åt officerare och ingenjörer under an-
	2,000	—	—	—	—	—	2,000	—	Resestipendium åt läkare vid marinläkarekåren,
	22,254	—	—	—	—	—	22,254	—	Diverse behof
	55,500	—	—	—	—	—	55,500	—	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>
	235,000	—	—	—	—	—	235,000	—	Uppvärmning, belysning, renhållning samt tvätt- varande belopp
									<i>Ökas</i> med
	91,700	—	—	—	—	—	91,700	—	Sjukvård för marinen, <i>reservationsanslag</i>
									Sjukvård för marinen, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarand hitfördt från: Sjöbeväringens vapenöfnin därför
									samt från: Kustartilleribeväringsens vapenöfnin och ersättning därför
									<i>Ökas</i> med
	113,864	—	—	—	—	—	113,864	—	Skrifmaterialier och expenser m. m. <i>förslagsans-</i>
	12,500	—	—	—	—	—	12,500	—	Extra utgifter
S:gr	572,518	—	—	—	—	—	572,518	—	
Tr:pt	17,479,227	—	—	—	—	—	17,479,227	—	

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jäm- förlig anvisning på förslag.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
artilleriet.	Tr:pt	14,131,394	—	—	—	—	—	14,131,394	—
belopp	1,378,944: —								
	21,525: —	1,400,469	—	—	—	—	—	1,400,469	—
<i>anslag</i>		150,921	—	—	—	—	—	150,921	—
<i>slagsanslag</i> Nuvarande belopp	258,318: —								
	264,855: —	523,173	—	—	—	—	—	523,173	—
<i>reservationsanslag</i>		471,500	—	—	—	—	—	471,500	—
		190,000	—	—	—	—	—	190,000	—
klädnad och ersättning därför, <i>förslagsanslag</i> . Nu-									
tilleriets manskap 209,200: —	690,000: —								
	4,000: —	213,200: —	476,800: —						
			41,800: —						
<i>anslag</i>		435,000	—	—	—	—	—	435,000	—
		15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
	S:gr	3,186,063	—	—	—	—	—	3,186,063	—
anslag.									
		26,700	—	—	—	—	—	26,700	—
ställning eller kommendering utrikes		13,000	—	—	—	—	—	13,000	—
<i>reservationsanslag</i>		2,000	—	—	—	—	—	2,000	—
		22,254	—	—	—	—	—	22,254	—
		55,500	—	—	—	—	—	55,500	—
och badinrättningar, <i>förslagsanslag</i> . Nu-									
	235,000: —								
	65,000: —	300,000	—	—	—	—	—	300,000	—
belopp	91,700: —								
samt beklädnad och ersättning									
gar samt beklädnad	11,050: —								
	4,000: —	15,050: —	106,750: —						
			6,210: —						
		112,960	—	—	—	—	—	112,960	—
		113,864	—	—	—	—	—	113,864	—
		12,500	—	—	—	—	—	12,500	—
	S:gr	658,778	—	—	—	—	—	658,778	—
	Tr:pt	17,976,235	—	—	—	—	—	17,976,235	—

1911 års riksstat anslår:								
Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på förslag.				Summa.		
		Friheter.		Ersättningar.				
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
Tr:pt	17,479,227	—	—	—	—	17,479,227	—	
	65,000	—	—	—	—	65,000	—	Sjökarteverket, <i>reservationsanslag</i>
	1,700,000	—	405	—	4	1,700,409	—	Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstal-
	100,800	—	—	—	—	100,800	—	Undervisningsanstalter för sjöfart. Nuvarande
	24,000	—	—	—	—	24,000	—	Ökas med
	13,000	—	—	—	—	13,000	—	Nautisk-meteorologiska byrån. Nuvarande belopp ..
		—	—	—	—		—	Ökas med
S:gr	1,902,800	—	405	—	4	1,903,209	—	Ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstal-
S:ma	19,382,027	—	405	—	4	19,382,436	—	meteorologiska byrån, <i>förslagsanslag</i>

Han-

*) Af Kungl. Maj:t föreslaget belopp, hvaröfver utskottet framdeles kommer att afgifva särskildt yttrande.

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på förslag.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
deln.	Tr:pt	17,976,235	—	—	—	—	—	17,976,235	—
		65,000	—	—	—	—	—	65,000	—
terna, reservationsanslag		1,700,000	—	405	—	—	4	1,700,409	—
belopp	100,800: —								
	*) 81,900: —	182,700	—	—	—	—	—	182,700	—
	24,000: —								
	1,500: —	25,500	—	—	—	—	—	25,500	—
terna för sjöfart och föreståndaren vid nautisk-		13,000	—	—	—	—	—	13,000	—
	S:gr	1,986,200	—	405	—	—	4	1,986,609	—
	Summa	19,962,435	—	—	—	—	—	19,962,844	—

Bil. Litt. B.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Femte hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Sjöförsvarsdepartementet:				
<i>Flottan och Kustartilleriet:</i>				
Till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel	4,630,000	—		
» skjutförsök och inskjutning af kanoner	35,000	—		
» anskaffning af automatiska kulsprutor	58,000	—		
» försök med affyrningsanordningar	45,000	—		
» försök med torped- och gnistsignalmateriel	25,000	—		
» anskaffning af och anställande af försök med en 28 cm. kanon med lavettage samt ammunition	100,000	—		
» anbringande af kikarsikten å 1:a klass pansar- båtar, torpedkryssare och jagare	65,000	—		
» omladdning af halfpansargranater med brisans- ämne	75,000	—		
» anordningar för ökande af artilleriets eldhastighet å 1:a klass pansarbåtar	125,000	—		
» anskaffning af torpeder och torpedmateriel	100,000	—		
» anskaffning af gnistsignalmateriel	125,000	—		
» anskaffning af handminmateriel	164,500	—		
» anskaffning af båtmateriel för sjöpositioner	73,000	—		
» försök med minmateriel	70,000	—		
» anskaffning af vissa tillbehör till minor	30,000	—		
» anskaffning af belysningsmateriel med tillbehör	29,500	—		
» anskaffning af brisansladdade projektiler till kust- artilleriets grofva kastpjäser	50,000	—		
» eldledningsanordningar för kustfästningarnas rör- liga bestyckning	42,000	—		
» anordningar för genomblåsning af vissa kustartil- leriets kanoner	26,000	—		
» ändring af vissa till Hörningsholms kustposition hörande kanoner	20,200	—		
» anordningar för elektrisk fjärrmanövrering af vissa strålkastaretern, tillhörande Karlskrona fäst- ning	20,000	—		
» anskaffning af en ångkranpräm	55,000	—		
Transport	5,963,200	—	—	—

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	5,963,200	—		
Till anskaffning af min- och telefonmateriel i öfrigt för kustartilleriet	68,200	—		
» byggnadsarbeten vid flottans station i Stockholm	*) 400,000	—		
» anskaffning af stängseltråd för Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning m. m.	28,900	—		
» uppförande vid Oscar-Fredriksborg af bostadshus för underofficerare och af exercishus	77,750	—		
» anskaffning af transportmedel för flottans varf i Karlskrona	85,000	—		
» anskaffning af transportmedel för flottans varf i Stockholm	48,000	—		
» ersättande af föräldrade arbetsmaskiner med snabbarbetande dylika samt för afhjälpande af brist på arbetsmaskiner vid flottans varf i Karlskrona	50,000	—		
» anordnande af en marinläkarekurs	5,000	—		
» arfvoden åt vid skeppsgossekåren i Marstrand anställda personer samt medikamenter, bad m. m.	10,498	—		
» beredande af personligt lönetillägg åt marindirektören C. E. Richson	1,365	—		
» beredande af personligt lönetillägg af 500 kronor för år åt hvardera af bataljonspredikanterna vid flottans station i Karlskrona E. A. W. Holmberg och E. A. Collén	1,200	—	6,739,113	—
<i>Handeln:</i>				
Till påskyndande af sjömätningarna vid rikets kuster	—	—	104,000	—
<i>Lönetillägg:</i>				
Till provisorisk lönereglering för befattningshafvare i sjöförsvarsdepartementet, <i>förslagsanslag</i>	4,115	—		
» beredande af extra lönetillägg för år 1911 åt en del tjänstemän och betjante i sjöförsvarsdepartementet samt därtill hörande ämbetsverk, kårer och stater, <i>förslagsanslag</i>	8,600	—	12,715	—
<i>Diverse anslag:</i>				
Till täckande af förskott	—	—	7,690	—
Summa	—	—	6,863,518	—

*) Af Kungl. Maj:t föreslaget belopp, hvaröfver utskottet framdeles kommer att afgifva särskildt yttrande.